

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

**EFFECTIVE WAYS OF ORGANIZING
LEARNER CENTERED CLASSES
IN ENGLISH LANGUAGE CLASSROOM**

Xalqaro miqyosdagi ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO'PLAMI

23 APREL , 2024

« Effective ways of organizing Learner Centered Classes in English language classroom» xalqaro ilmiy-amaliy anjumani materiallari.

Buxoro – 2024 - 359-bet

Buxoro davlat universiteti rektori O.X.Xamidovning 2024 yil 9 mart 146-U-sonli buyrug‘i asosida 2024 yil 23-aprel kuni “Effective ways of organizing Learner Centered Classes in English language classroom” mavzusidagi xalqaro miqyosdagi ilmiy-amaliy anjumani bo‘lib o‘tadi.

Mas'ul muharrir:

Mirzaev Ibodullo Kamolovich – filologiya fanlari doktori, professor

Tahrir hay'ati:

N.B. Ataboyev, D.I. Xodjaeva, F.M.Xajieva, G.P. Nazarova,
M.B.Axmedova, O.X.Ganieva, A.A. Fayzieva, S.B. Xamdamova,
G.I. Xamraeva, N.S. Zokirova, L.X.Xaydarova,

Taqrizchilar:

Rasulov Zubaydullo Izomovich – filologiya fanlari doktori, dosent
Qosimova Nafisa Farxodovna - filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori,
dosent

52.	Абдулла Қодирийнинг “Ўткан Кунлар” Романи Таржималарида Эскирган Сўзларнинг Тавсифий Тахлили	Кенджаева Гулрух Фаттиллоевна	217
53.	Adabiy Va Badiiy Diskurs Va Uning Zamonaviy Tilshunoslikda Talqini.	Yu.Ch.Mehmon ova	220
54.	Badiiy Tarjimada Diniy Diskurs Elementlari	Subxonova Madina Otabek qizi	223
55.	The Artistic Modeling Of Personality In Dreiser'S Works: Capturing Motives And Assessing Characters	Astanova Halima Zohirovna	226
56.	Analysis of Themes and Ideas in Dan Brown's Digital Fortress	Niyazova Dilnoza Jorayevna	231
57.	Problems And Argument Surrounding Uzbek National Detective Literature. In Written Literature, The First Detective Elements	Ruzimurodova Zarifa Gafurovna,	245

---

3. Mehmonova Yulduz. Article expression of indefiniteness meaning in English and Uzbek languages. Asian Journal of Multidimensional research 10 (10) 345-349,2021.

BADIY TARJIMADA DINIY DISKURS ELEMENTLARI

Subxonova Madina Otabek qizi

Annotatsiya: Ushbu maqola badiiy matnda qo'llanilgan diniy diskurs birliklari talqiniga bag'ishlangan. Diniy nutq elementlari "mikro", "makro" tushunchalar orqali o'rganildi. Bu o'rganishlar mashhur olimlar ishlari, olib borilgan tadqiqotlarni o'rgangan va tayangan holda olib borildi.

Kalit so'zlar: Diniy diskurs, mifologiya, mikro konsept, makro konsept, xudo, inson.

Diniy leksika har qanday jamiyat mavjudligining ajralmas tarkibiy qismidir. Insoniyat taraqqiyotining muhim omili, shuningdek, ajdodlar tajribalarini saqlash shakllaridan biri desak ham mubolag'a bo'lmaydi. Diniy leksika har bir tilda lug'atning o'ziga xos qatlami bo'lib, uning ostida shakllanadi. Diniy mifologiya va dinning ta'siri keng qamrovli. Qolaversa, diniy leksika o'zining nisbiy barqarorligi va yozma yozuvni jihatidan ham moddiy, ham ma'naviy qadriyat sifatida xalqning madaniy yodgorligi sifatida tavsiflanishi mumkin.

Materialni tahlil qilish asosida turli tadqiqotchilar diniy diskurs xususiyatlarni aniqlash, uning asosiy vazifalari, asosiy qiymant va tushunchalarini ajratish va tahlil qilish, diniy diskurs janlar sistemasini tavsiflash, ushbu nutqdagi pretsedent hodisalarini topish, diniy nutqqa xos kommunikativ strategiyalarni bayon qilishda bir qancha urinishlar olib borishgan.

Diniy nutq tadqiqotchilari nutq aloqalarining barcha mumkin bo'lgan turlarida - argumentativ, ekspressiv, ijtimoiy, marosimlarda o'ziga xos diskursiv harakatlarning chastotasini qayd etadilar.

Keling, din tushunchasining ba'zi talqinlarini ko'rib chiqaylik. E.V tomonidan olib borilgan. Sergeevaning lug'at ta'riflari tahlili shuni ko'rsatdiki, "Cherkov slavyan va rus tili lug'ati" da bu leksema qisqacha ta'riflangan: "Xudoga sig'inish; Xudoga imon" degan ibora, bir tomondan, din va e'tiqodni idrok etishning o'xshashligini, ikkinchi tomondan, bu tushunchalar orasidagi farqni anglashni ko'rsatadi, chunki Xudoga sig'inish faqat imon bilan bir xil emas. Deyarli teng darajada lakonik talqin V.I.ning "Tirik buyuk rus tilining lug'ati" da berilgan. Dahl - "imon, ruhiy e'tiqod, e'tirof, ibodat yoki asosiy ruhiy e'tiqodlar". Ma'no tuzilishida ajralib turadigan "munosabat" va "dunyoga qarash" semalari "din" tushunchasini e'tiqodning o'zidan tashqarida aniq kengaytirish haqida gapirishga imkon beradi [Sergeeva, 2007: 152].

G'ayritabiyy kuchlarga ishonish ham sehrga xosdir, ammo din va sehr o'rtasida sezilarli farq bor. Din - bu g'ayritabiyy narsalarga ishonish va umid, ilohiy yordamga umid qilish. Sehr - bu g'ayritabiyy kuchlarni boshqarish qobiliyatiga ishonish. Dinda asosiy narsa ibodat va umiddir, sehrda "ishlashi" kerak bo'lgan sehr bor [Malinovskiy, 1998].

Diniy nutq o'ziga xos va o'ziga mosdir, chunki uning ishtirokchilari Xudo - g'ayritabiyy zot bo'lib, unga e'tiqod, ibodat va ishonch kiradi. Barcha diniy matnlar ikki tomonlama xususiyatga ega: bu ruhan inson tomonidan idrok etilishi kerak bo'lgan Xudoning ovozi, ammo bular ham barcha matn xususiyatlariiga ega bo'lgan va adabiy janrlar qonunlariga bo'ysunadigan oddiy kitoblardir, bu bizga badiiy asarlarni diniy nutq sifatida tasniflash imkonini beradi..

Diniy nutqning tarkibiy qismlari uning makro va mikrokontseptsiyalaridir. Diniy nutqning makro-kontseptsiyasi orqali biz o'zining assotsiativ semantik maydoniga boshqa tushunchalarni (to'liq yoki qisman) kiritishga qodir bo'lgan juda keng ma'noli tushunchani tushunamiz - bular "Xudo" va "Inson" tushunchalari, chunki din inson va Xudo o'rtasidagi aloqani tiklash uchun mo'ljallangan.

Diniy nutqning mikrokontseptsiyasi - torroq ma'no (kichikroq hajm) tushunchasi bo'lib, u to'liq yoki qisman katta hajmdagi ma'no tushunchasining tarkibiy qismiga aylanishi mumkin. Bizning tadqiqotimizda "Imon", "Ishonch", "E'tidoq" mikro tushunchalarini ko'rib chiqamiz. Ammo diniy nutqda ko'plab boshqa mikrokontseptsiyalar ham faoliyat ko'rsatadi, ular diniy konseptual sohaning katta mazmuni va miqdoriy tarkibi tufayli tadqiqotimiz doirasidan tashqarida qoldi. Bitta tadqiqot doirasida faqat bir din nutqining elementlarini tahlil qilish mumkin, ammo ushbu ma'lumotlarga asoslanib, dunyoning badiiy rasmida ushbu turdag'i nutqning ishlashi to'g'risida umumlashtirish va xulosalar chiqarish mumkin.

References

1. Карасик В. И. Религиозный дискурс // Языковая личность: проблемы лингвокультурологии и функциональной семантики. — Волгоград, 1999.
2. Бобырева Е. В. Религиозный дискурс: ценности, жанры, стратегии (на материале православного вероучения): автореф. дис. ... канд. фил. наук. — Волгоград, 2007.
3. Subxonova, M. (2022). LINGVOMADANIY BIRLIKLARNING DOSTLIK HAQIDAGI INGLIZ VA O'ZBEK MAQOLLARIDA IFODALANISHI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu.Uz*), 23(23). извлечено от https://journal.buxdu.uz/index.php/journals_buxdu/article/view/8213
4. Otabekovna, S. M. . (2022). Comparative Analysis of Proverbs and Sayings in English and Uzbek Expressing Youth and Senility. *Pindus Journal of Culture, Literature, and ELT*, 2(5), 114–119. Retrieved from <https://literature.academicjournal.io/index.php/literature/article/view/360>
5. Subxonova, M. (2022). Роль языка и культуры в лингвокультурологическом анализе английских и узбекских пословиц. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu.Uz*), 8(8). извлечено от https://journal.buxdu.uz/index.php/journals_buxdu/article/view/5895
6. Subxonova, M. (2023). DINIY DISKURSDA METAFORIK BIRLIKLER TALQINI VA FUNKSIONALLIGI. *Talqin Va Tadqiqotlar*, 1(19). извлечено от <http://talqinvatadqiqotlar.uz/index.php/tvt/article/view/137>